

APPELBLOESEMKEVER

Rijk bloeiende appelbomen en in mindere mate perenbomen worden ontsierd door diverse lichtbruine niet ontsloten knoppen. De veroorzaker is de Appelbloesemkever. Hoe kan dat, wat is er aan de hand en wat kunnen we er aan doen?

De appelbloesemkever (*Anthonomus pomorum*) is een ± 4,5 mm. groot grijsbruine kever met een lange, naar beneden gebogen snuit.

De kever is gemakkelijk te herkennen aan een lichte V-vormige streep op het achterste gedeelte van de dekschilden. Ze overwintert als volwassen dier onder los zittende schorsdelen van fruit- en andere bomen, onder rieten daken, bladeren enz. Op appelbomen zelf wordt slechts een betrekkelijk klein percentage van de kevers gevonden. Vooral in de moderne boomgaarden, die weinig schuilplaatsen hebben, migreren de kevers naar de randen van het terrein. De kevers verplaatsen zich voortdurend, vooral bij een iets hogere temperatuur. Daardoor kan men al in februari, bij fraai zonnig weer, kevers aantreffen. Dit wijst echter nog niet op activiteit van de kevers. In het voorjaar, midden maart, zodra de knoppen van de vroege appelrassen beginnen te schuiven, gaan de kevers zich naar de gemengde knoppen (knoppen met blad- en bloemknoppen). Naarmate de knoppen zich

meer ontwikkelen, treft men meer kevers op de appelbomen aan. Spoedig na het verschijnen uit de schuilplaatsen, begint de zogenaamde rijpingsvraat. Met de snuit worden de sappen uit de knoppen wordt gezogen. De rijpingsvraat is noodzakelijk voor de ontwikkeling van de vrouwelijke eierstokken (ovaria). Al na enkele dagen, afhankelijk van de weersomstandigheden, zijn de vrouwtjes geslachtsrijp en vindt de paring plaats. Vanaf het moment, waarop de groene delen van de gemengde knoppen zichtbaar worden, worden de eerste eieren afgezet. De vrouwtjes prikken dwars door de bloemknopshubben heen en leggen de eieren in de omgeving van de stamper. Het eieren leggen gaat door, totdat de bloemknoppen al duidelijk zichtbaar zijn. Ongeveer tot het begin van het roseknoopstadium.

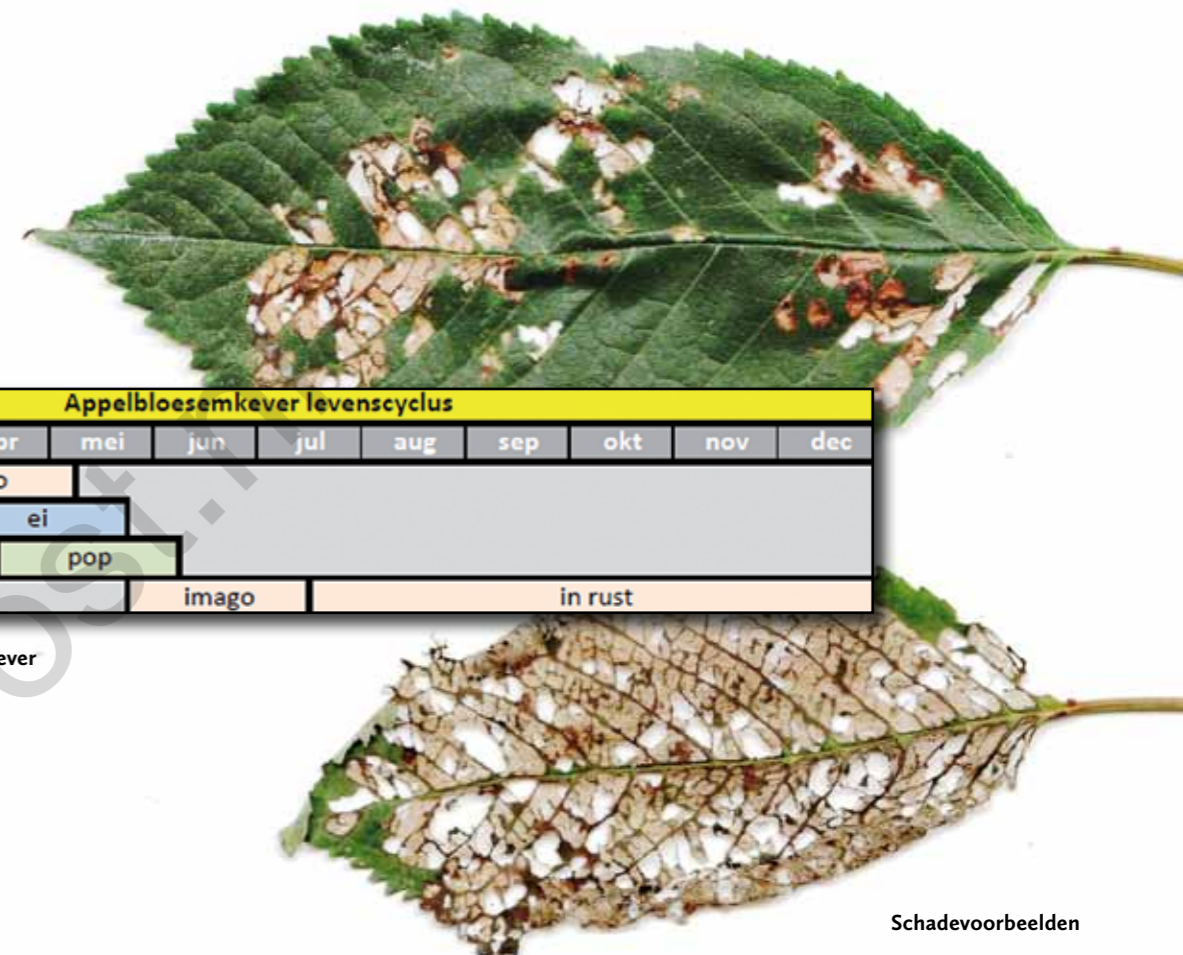
Bij sommige rassen, onder ander bij de Bellefleuren, wordt al vroeger, namelijk wanneer de knoppen beginnen te schuiven (schuivingsstadium) in plaats van in het muizenoorstadium met het afzetten van eieren begonnen. Dit is

speciaal bij laatbloeiende rassen het geval. Hiermee dient met het bestrijden van de kevers rekening te worden gehouden. Deze rassen moeten dus in een vroeger knopstadium worden bespoten dan de overige rassen. Het tijdstip, waarop de eieren worden afgezet, hangt af van het appelras en de weersomstandigheden die immers de ontwikkeling van de knoppen bepalen. De appelbloesemkevers kunnen vliegen en daardoor hun eieren gedeeltelijk op een bepaald appelras afzetten en voor een ander gedeelte op een ander ras. Het kevervrouwtje legt ongeveer een 25-tal bevruchte eitjes, met als regel een per bloemknop. De periode van eieren leggen bedraagt 28 tot 35 dagen. Het zal u niet verbazen dat zowel de vroeg-, middelvroeg- en laatbloeiende rassen aangetast kunnen worden. Na het eieren leggen sterven de kevers, er dus maar één generatie per jaar.

Na ongeveer 8 dagen verschijnt een kleine witte larve uit het ei, ze hebben geen pootjes. De larve leeft van de inhoud van de knop zoals stampers, meeldraden en knaagt aan de binnenste oppervlakte van

Levenscyclus van de appelbloesemkever

Schadevoorbeelden

de bloemblaadjes. Tevens knaagt de larve de vaatbundels van de bloemblaadjes door waardoor de bloem niet open gaat. De kroonblaadjes worden bruin en verdrogen. Ze blijven samengevouwen en vormen de zogenaamde "kappertjes" of "doodskopjes". Gaat een dergelijk aangetaste knop toch open, dan sterft meestal de larve.

Na 3 à 4 weken verpopt de larve zich in het bruine kappertje. Een week daarna verschijnt uit de pop de kever, die zich naar buiten boort, en zich voedt met bladmoes van de bladeren. Alleen de onderkant van de bladeren wordt aangevreten en er blijft een skeletachtig blad over. In de scheuttoppen vindt men deze aangevreten bladeren, dit heet venstervraat. De prille vruchtjes worden hier en daar aangestoken. Hierdoor ontstaan op de schil kleine ingezonken kurkstippen.

De beschreven zomervraat is zeer kenmerkend voor appelbloesemkever.

Na deze korte voedingsperiode gaan de kevers, na ongeveer een maand na hun uitkomen, de

schuilplaatsen opzoeken voor de winterrust. Gedurende de zomer en herfst verplaatsen ze zich voortdurend.

Bestrijding

Schade

De schade, die door de appelbloesemkever wordt aangericht, is in sommige jaren groot. Speciaal in jaren met weinig bloei. De kevers kunnen vooral in oude fruitcentra, waar veel aaneengesloten boomgaarden voorkomen, sterk optreden. Eveneens in bosrijke streken. Al heel lang wordt dit insect nuttig geacht, omdat het bij rijke bloesemdracht voor een natuurlijke vruchtdunning zorgt. Dat is nog steeds het geval. Zeker in dit jaar (2011). Een uitzonderlijk vroeg, warm en mild voorjaar zorgde voor een uitbundige bloei. De bijen, die door de hoge temperaturen een lange vlucht hadden, zorgden voor een goede bestuiving met als resultaat een goede vruchtzetting.

Schadedrempel

Het vaststellen van de schadedrempel van de concentratie ►

Volwassen appelbloesemkever

appelbloesemkevers gebeurd door middel van een klopmonster. Wanneer er meer dan 20 kevers per 100 kloppen aanwezig zijn dan is in de beroepsfruitteelt een chemische bestrijding noodzakelijk. De controle wordt uitgevoerd wanneer de knoppen zich tussen schuiven- en muizenoorstadium bevindt. Neem het klopmonster tijdens het warmste gedeelte van de dag, de kevers zijn dan het meest actief. Wanneer meer dan 5% van alle bloemen een kappertje is dan is het aan te bevelen om het volgend jaar te gaan spuiten. Dit jaar heeft geen zin meer omdat het leed al is geschied. Het beste moment om te spuiten (alleen door licentiehouders) is bij warm weer als de knoppen net beginnen uit te lopen en de eerste blaadjes als muizenoren naar buiten steken. De middelen zijn schadelijk voor nuttige insecten, dus eventueel alleen (laten) spuiten als het echt noodzakelijk is. Spuitmiddelen zijn alleen verkrijgbaar voor licentiehouders.

Bij de kleine en of jongere bomen is plukken van deze kappertjes ook een goede oplossing. De

kans is dan groot dat er volgend jaar aanmerkelijk minder aantasting is. Door vanaf juni golfkartonnen vangbanden of jutezakken rond de stam en gesteltakken aan te bieden als schuilplaats, en deze in het najaar te verbranden kunnen ernstige aantastingen worden voorkomen of in de hand gehouden worden.

Bij bestaande aantastingen kan het verwijderen, met een staalborstel, van oude en dode schorsdelen van de stam en dikke gesteltakken een volgende aantasting ook grotendeels voorkomen. Op deze manier worden bovendien de larven van de fruitmot, schorsboorder en eieren van de heggebladroller en bloedvlekkenluis verwijderd.

Veel bezochte rassen:

Appel: Bloeméezoet, Notarisappel, Schone van Boskoop

Peer: Beurré Alexandre Lucas, Comtesse de Paris, Conference, Clapp's Favourite. 🍷

Tekst en beeld: Jans Koops.

